



Guía Docente				
Datos Identificativos				2019/20
Asignatura (*)	Técnicas Documentais Aplicadas á Investigación Científica		Código	710G02041
Titulación	Grao en Información e Documentación			
Descriptorios				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Cuarto	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Humanidades			
Coordinación	Fernandez Travieso, Carlota	Correo electrónico	carlota.ftravieso@udc.es	
Profesorado	Fernandez Travieso, Carlota	Correo electrónico	carlota.ftravieso@udc.es	
	Ruiz Astiz, Javier		j.ruiz.astiz@udc.es	
Web	elenaalfaya.org http://pdi.udc.es/es/File/Pdi/4S46G			
Descrición xeral	Esta materia céntrase na ciencia e no método científico. Explora as técnicas analíticas, descritivas y bibliométrico-estadísticas da investigación. Establece especial fincapé na metodoloxía da investigación en Información, Biblioteconomía e Documentación, así como na aplicación de técnicas documentais á investigación.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Coñecemento da natureza da información e dos documentos, dos seus diversos modos de produción e do seu ciclo de xestión, dos aspectos legais e éticos do seu uso e transferencia, e das fontes principais de información en calquera soporte, e ao longo do tempo.
A2	Coñecemento, comprensión, aplicación e valoración dos principios teóricos e metodolóxicos, e das técnicas para a planificación, organización e avaliación de sistemas, unidades e servizos de información.
A3	Coñecemento, comprensión e aplicación dos principios teóricos e metodolóxicos, e das técnicas para a creación e autentificación, reunión, selección, organización, representación, preservación, recuperación, acceso, difusión e intercambio, e avaliación da información e dos recursos informáticos.
A4	Coñecemento, comprensión e aplicación dos principios teóricos e metodolóxicos para o estudo, a análise, a avaliación e a mellora dos procesos de produción, transferencia e uso da información e da actividade científica.
A5	Coñecemento e aplicación das tecnoloxías da información que se emprega nas unidades e servizos de información e nos procesos e transferencia da información.
A7	Habilidades para analizar, asesorar e formar a produtores, usuarios e clientes de servizos de información, así como nos procesos de negociación e comunicación
A8	Habilidades na obtención, tratamento e interpretación de datos sobre unidades e servizos de información, dos procesos de produción, transferencia e uso da información e da actividade científica.
B3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan una reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
B4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado como non especializado
B6	Capacidade de análise e de síntese aplicada á xestión e organización da información
B7	Capacidade da xestión da información relevante
B9	Habilidades no uso de software xenérico
C1	Expresarse correctamente tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
C3	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solución baseadas no coñecemento e orientadas cara o ben común
C5	Valorar críticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas a os que deben de enfrontarse
C6	Asumir como profesional e cidadán a importancia do aprendizaxe ao longo da vida
C7	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade



C8	Aprender a aprender
C9	Resolver problemas de forma efectiva
C10	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo
C11	Traballar de xeito autónomo con iniciativa
C12	Traballar de xeito colaborativo
C13	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional
C14	Comunicarse de xeito efectivo nun contorno de traballo
C15	Capacidade de organización e planificación do traballo propio
C17	Recoñecemento da diversidade y multiculturalidade no ámbito do exercicio profesional

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
? Coñecemento, comprensión, aplicación e valoración das principais técnicas e métodos para a investigación científica	A2	B3	C8
	A3	B4	C9
	A4	B7	C10
	A5		C11
	A7		C12
	A8		C13
			C17
Valorar críticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñibles para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.	A1	B3	C10
		B4	C11
		B6	C14
		B7	
Valorar a importancia que ten a investigación no avance ético, socioeconómico e cultural da sociedade.	A1	B3	C1
	A3	B6	C3
	A5	B9	C5
			C6
			C7
			C11
			C12
			C13
			C14
			C15
			C17

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Introducción á ciencia e á investigación científica	- O coñecemento. Características e fontes de coñecemento. - Métodos de adquisición de coñecementos. - A ciencia. Noción, definición. - Características do coñecemento científico. - Orixe e evolución da ciencia - A investigación científica, ¿qué é? - A reciprocidade investigación-teoría - Importancia da investigación para as disciplinas e as profesións



2. O método científico	-Nocións do método. -Qué é a metodoloxía, para qué serve e cómo se usa. -Os paradigmas de investigación. -O proceso de investigación. -A sistematización dos métodos. -Método Empírico-analítico. -Método Experimental. -Método Hermenéutico. -Método Dialéctico. -Método Fenomenolóxico. -Método Histórico. -Método Sistémico. -Método Sintético. -Método Lóxico.
3. As técnicas científicas de investigación cuantitativa	- Tipos de técnicas de investigación cuantitativa de acordo coa súa finalidade, carácter, natureza e marco temporal. - Unidades de análise e observación. - Poboación: definición e tipos. - A mostra e o muestreo. Definición, requisitos e procedimentos. - Variables: definición e tipos. - Selección de informantes e recollida de datos. - Métodos de recollida de datos. - Os cuestionarios. - Técnicas documentais cuantitativas: modalidades e características. - Técnicas mediante encuesta: Introducción e muestreo. - Técnicas mediante encuesta: O cuestionario estandarizado e o traballo de campo. - Técnicas mediante encuesta: Tratamiento de datos e informe. - Diseño experimental. - Bibliometría e estadística. - Cienciometría e informetría.
4. As técnicas científicas de investigación cualitativa	- Tipos de técnicas de investigación cualitativa de acordo coa súa finalidade, carácter, natureza e marco temporal. - A observación directa. - O grupo de discusión ou grupo focal. - O análise de documentos e de contido: a observación documental. - A teoría fundamentada ou anclada. - A entrevista estruturada. - As historias de vida. - Outras técnicas: etnografía, etnoloxía, etnometodoloxía, técnica biográfica, o paradigma hermenéutico-interpretativo, etc.
5. As fases na investigación. Fase Conceptual: o deseño da investigación	-Elexir o problema de investigación. -Tipos de cuestións de investigación. -Etapas conducentes ao enunciado da cuestión de investigación. -Formulación do problema de investigación. -Recensión dos escritos. -Consulta de bases de datos bibliográficas especializadas en ByD -Rexistro e organización da información. -O marco de referencia e o nivel de investigación (Procite). -O obxectivo da investigación. -A hipótese.



6. As fases na investigación. Fase Metodolóxica	-Definición e finalidade do deseño da investigación. -Elementos do deseño da investigación. -Clasificación das investigacións e niveis de coñecementos. -Conceptos propios do deseño de investigación. -Selección de unha técnica documental.
7. As fases na investigación. Fase Empírico-analítica:recollida e análise dos datos.	- Métodos e técnicas de análise dos datos. - Presentación e interpretación dos resultados. - Conclusións e implicacións na investigación. - Análise crítico dos traballos de investigación.
8. As fases na investigación. Presentación dos resultados: redacción e difusión.	- Tipos de informes de investigación. - Redacción e presentación do traballo. - O proceso de redacción: esquema e plan de redacción, os borradores. - O estilo da redacción: léxico, sintaxis, ortografía. - Estructura física: soporte, tipografía, presentación formal e espacial dos contidos. - Estructura lóxica: o formato IMRYD (Introdución, Material e Métodos, Resultados e Discusión). - O aparato crítico: citas e notas. - Comunicación, publicación e diseminación da investigación. - Canales formales e informales de publicación: revistas científicas, congresos, informes. - O proceso de publicación. A ética científica - A estrutura nos informes de investigación. - Redacción do informe de investigación según diferentes modelos editoriais (MLA, APA, UNE) - Comunicación dos resultados. - Canales de comunicación científica. - Análisis crítico dos traballos de investigación. - A ética científica.
9. Os sistemas de información.	-Qué é un sistema de información. -Tipos de Fontes de información. -A investigación en BeD en España: Facultades e empresas. -O sistema de información de Bases de Datos CSIC (ICYT; ISOC; IME). -Asociacións profesionais: FESABYD, SEDIC, ANABAD, AAB, SOCADI. -CINDOC -A Biblioteca Nacional; la British Library y Library of Congress. -As Bibliotecas universitarias -As bibliotecas públicas. -Os organismos internacionais: IFLA; FID; CIA; Unesco, Unión Europea, AIESI -Asociacións profesionais da Gran Bretaña e EEUU: ALA, ASIS, SLA, ACRL, LA, ASLIB. -Editores, revistas, congresos e foros electrónicos de BeD. -Editoriais: Elsevier, Spring-Verlag, Blackwells. -Distribuidores de información: EBSCO, Swets, Faxon, Dawson.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Traballos tutelados	A1 A2 A3 A4 C1 C3 C14 C15 C17	12	38	50



Sesión maxistral	A1 A2 A3 A4 B4 B9 C5 C6 C7 C9	21	20	41
Proba obxectiva	A1 A2 A3 A4 A5 A7 A8 B3 B6 B7 C5 C10 C11	12	20	32
Prácticas a través de TIC	A1 A4 B6 B7 B9 C6 C7 C10 C11 C12 C13 C14	21	2	23
Atención personalizada		4	0	4
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Traballos orientados á aplicación dos conceptos e técnicas da materia de forma autónoma por parte do alumnado, contando sempre coa atención personalizada da docente para o seguimento. As bases para o traballo tutelado atópanse en Moodle. Os traballos non consensuados coas profesoras, presentados fora de prazo ou que non segan las pautas indicadas en Moodle e en tutorías estarán suspensos.
Sesión maxistral	Exposición por parte das docentes dos contidos a tratar no curso. Para isto, complementarase con textos, imaxes e diverso material de apoio que axude ao alumnado na asimilación dos contidos. Tamén haberá tempo para a resolución de dúbidas sobre o tratado. Valorarase non só a asistencia a clase senón o comportamento ético e respetuoso coas profesoras e coas compañeiras/os. Os comportamentos valorados como inadecuados ou irrespetuosos serán valorados negativamente na avaliación final. Os coñecementos ensinados na clase deben ser ampliados polos alumnos coa bibliografía que se proporciona así como na Biblioteca do Patín.
Proba obxectiva	Proba teórica e práctica na que os alumnos teñen que mostrar o estudado e aprendido ao longo do curso. Tamén teñen que demostrar que ampliaron os seus coñecementos con lecturas da Biblioteca.
Prácticas a través de TIC	Supostos prácticos a través das TIC que os alumnos/as teñen que resolver en horas de clase asistidos e supervisados polas profesoras.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral Prácticas a través de TIC Traballos tutelados Proba obxectiva	Atención personalizada a través de tutorías individualizadas nas que se tratarán as dúbidas que surxan no proceso de aprendizaxe. Este tipo de atención terá importante peso nos traballos tutelados, para os cales a docente irá marcando as pautas a seguir en cada caso. Ademais, nas sesións maxistrais e demais actividades reservárase certo tempo para a solución de problemas que vaian aparecendo. Estas accións permitirán, ao mesmo tempo, coñecer o grao de asimilación dos contidos por parte do alumnado.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	A1 A2 A3 A4 B4 B9 C5 C6 C7 C9	Clases teóricas nas que a docente explica os contidos fundamentais da materia. Valorarase a asistencia a clase e o comportamento ético e respetuoso.	10



Prácticas a través de TIC	A1 A4 B6 B7 B9 C6 C7 C10 C11 C12 C13 C14	Prácticas a través das TIC que deben ser entregadas por escrito á profesora. Deben conter tanto el enunciado de la práctica como las respuestas. As prácticas entréganse cada vez que se finalice un tema. Deben entregarse como moi tade 10 días después de finalizar cada tema. Deben conter unha portada na que se identifique claramente o nome da Universidade e da Facultade, a materia, o curso, o tema, a data así como os nomes de alumno/a e profesora y/ou calquera outro dato relevante. A contraportada debe incluír un índice dos enunciados das prácticas.	10
Traballos tutelados	A1 A2 A3 A4 C1 C3 C14 C15 C17	Valorarase a adecuación ás pautas marcadas (contidos e presentación); aplicación de coñecementos adquiridos; proceso de investigación; fontes usadas; bibliografía proporcionada e entrega dentro do prazo establecido. As pautas encóntranse en Moodle. Os traballos deben de estar consensuados coa/s profesora/s en tutoría para poder ser aprobados. Deben entregarse 30 días antes da data do exame final.	40
Proba obxectiva	A1 A2 A3 A4 A5 A7 A8 B3 B6 B7 C5 C10 C11	Proba teórico-práctica na que se evaluará a adecuación das respostas dadas ás cuestións propostas na proba e a presentación das mesmas de maneira ordenada e clara. Asimesmo valorarase os coñecementos que o/a alumno/a amplie en lecturas complementarias.	40
Outros			

Observacións avaliación

Non hai diferenza na avaliación entre a primeira e a segunda oportunidade. Ambas computan tal e como se ten indicado arriba. Para superar a materia será preciso cumprir o mínimo exigido en cada unha das seguintes partes a avaliar: traballo tutelado e proba obxectiva. É imprescindible un 5 en cada parte para poder aprobar. Es imprescindible ter entregado todas as prácticas. De non facelo a materia está suspensa.

Fontes de información

Bibliografía básica	Alfaya Lamas, E. (2008). La Ley de Zipf y el método de McIntosh como técnicas documentales para la determinación de la procedencia geográfica de manuscritos medievales: Cotton Vespasian aiii. Actas del I encuentro internacional de investigación en ciencias de la Información y Documentación. A Coruña. Butler-Kisber, L. (2010). Qualitative inquiry: Thematic, narrative and arts-informed perspectives. Thousand Oaks: Sage Publications. Caelli, K., Ray, L., & Miller, J. (2003). ?Clear as mud?: Toward greater clarity in generic qualitative research. International Journal of Qualitative Methods, 2(2), 1-13. Chirban, J. T. (1996). Interviewing in depth: The interactive-relational approach. Thousand Oaks: Sage Publications. Creswell, J. W. (2009). Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches (3rd ed ed.). Thousand Oaks: Sage Publications. Denzin, N. K., & Lincoln, Y. S. (1994). Handbook of qualitative research. Thousand Oaks: Sage Publications. Harry, B., Sturges, K. M., & Klinger, J. K. (2005). Mapping the process: An exemplar of process and challenge in grounded theory analysis. Educational Researcher, 34(2), 3-13. Krueger, R. A., & Casey, M. K. (2000). Focus groups: A practical guide for applied research. Thousand Oaks: Sage Publications. Lingard, L., Albert, M., & Levinson, W. (2008). Grounded theory, mixed methods, and action research. British Medical Journal, 337, 459-461. Marshall, C., & Rossman, G. B. (2006). Designing qualitative research (4th ed ed.). Londres: Sage Publications. McCall, G. J., & Simmons, J. L. (Eds.). (1969). Issues in participant observation: A text and reader. Reading: Addison-Wesley. Morse, J. M., & Stern, P. N. (2009). Developing grounded theory: The second generation. Walnut Creek: Left Coast Press. Schofield, J. W. (2002). Increasing the generalizability of qualitative research. In A. M. Huberman, & M. B. Miles (eds.), The qualitative researcher's companion (pp. 171-203). Thousand Oaks, CA: Sage Publications. Silverman, D. (2010). Qualitative research: Theory, method and practice. Londres: Sage Publications.
Bibliografía complementaria	

Recomendacións



Materias que se recomenda ter cursado previamente
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Bibliometría/710311203
Estatística/710G02075
Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías